

Jesenska in pomladanska setev

V jesenski setvi 1957/58 smo z ozimnim žitom zasejali 2.440.000 ha — za 8 odstotkov več kakor prejšnje leto. Od tega smo zasejali z ozimno pšenico 1.947.000 ha ali za 7 odstotkov več kakor 1956/57 ali za 13 odstotkov več, kakor smo posejali v povprečju od l. 1950 do 1956.

Lansko jesen smo pri nas prvič obširneje in bolj organizirano sejali italijansko pšenico, ki da velike donose — z njo smo posejali približno 40.000 ha. Pri tem smo uporabljali sodobno agrotehniko. Setev je bila opravljena pod nadzorstvom italijanskih strokovnjakov, sodelovali pa so tudi specialno organizirane republiške in okrajne komisije. Na večjem delu je bila površina zemljišč dobro pripravljena in je bila setev opravljena pravočasno, posebno v Vojvodini in Slavoniji, kjer so s temi vrstami pšenice posejali 20.000 ha, na katerih so pozimi izvršili 4 do 5 krat dopolnilno gnojenje z dušikom. V Makedoniji in na Kosmetu pa je bila uporaba agrotehničnih sredstev pri setvi italijanskih vrst bolj skromna, zemljišče ni bilo dobro pripravljeno, pšenico pa so večinoma posejali z roko.

Po vsej državi so se italijanske vrste pšenice normalno razvijale in je njihovo sedanje stanje zelo ugodno. Posebno dobro sta prezimili sorti San Pastore in Autonomija, s katerima so posejali približno 75 odstotkov površin. Delno tudi zaradi vremenskih razmer, ki so bile ugodnejše kakor ob enakem času lani, so se normalno razvijale tudi domače vrste pšenice. Večina pridelovalcev je že izvedla pomladansko dodatno gnojenje posevkov. Tisti, ki tega niso napravili, bi se morali lotiti tega dela čimprej.

Materialna sredstva za pomladansko setev so zagotovljena. Že sedaj je na voljo nad 16.000 ton semena hibridne koruze, uvozili pa bodo tudi 900 ton semena zgodaj dozorevajočih hibridov, s katerimi bodo letos posejali večje površine v nežetorodnih področjih. Zagotovljene so tudi zadostne količine semena jarega ječmena, ovsa, industrijskih rastlin, vrtnin itd.

Pridelovalci bodo to pomlad imeli na voljo 650.000 ton rudninskih gnojil, medtem ko jih je bilo lani za pomladansko setev zagotovljenih 450.000 ton. Letos je položaj znatno ugodnejši tudi glede možnosti za strojno obdelavo zemljišč. Za pomladansko setev je zagotovljenih približno 20.000 traktorjev — dvakrat več kakor pred dvema letoma. Razen tega je bilo letos globoko oranje opravljeno na velikih površinah. Stevilna gospodarstva socialističnega sektorja so vse površine preorala v globino 35, a nekatera tudi do 45 cm, kar je v naši agrotehnikii koristna novost, ker smo doslej večinoma orali 20 cm globoko.

Čeprav so materialna sredstva zagotovljena, se akcija za setev hibridne koruze razvija zelo počasi. Tudi tu je eden izmed osnovnih razlogov v tem, ker so se začele priprave na terenu pozno. Do tega je v precejšnji meri prišlo zato, ker je bila akcija večinoma prepuščena upravnemu osebju, ki ni sposobno izvršiti te naloge. Izjema je okraj Vinkovci, kjer so v večini z drugo organizirali komisije za žito, ki se zelo aktivno zavzemajo za uresničanje akcijskih programov pri setvi koruze. Zato so v tem okraju znatno povečali število udeležencev v akciji, ker sodeluje pri pripravi za setev koruze v tem okraju namesto 30 do 40 upravnih uslužbencev več sto ljudi.

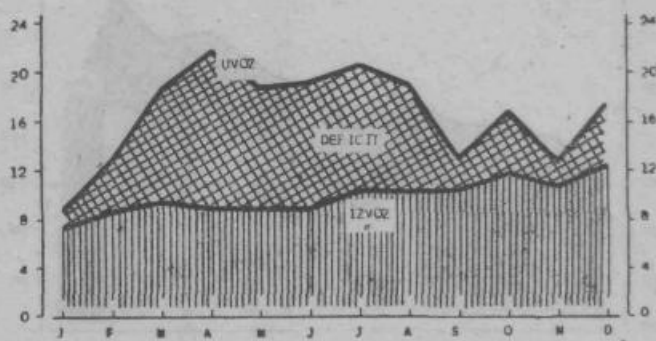
Če je že govora o pripravi za pomladansko setev, je nujno, da opozorimo na potrebo, da se pri tem izkoristijo lanske izkušnje. To pa prav pomeni, da je potrebno, da izkoristijo kmetijska služba in znanstveni zavodi pri popularizaciji sodobnih postopkov pridelovanja vse oblike propagande. To toliko bolj, ker nam je iz lastne prakse znano, kako moramo organizirati pridelovalni postopek, da bi na enem hektaru dosegli donose 80 do 100 stotov koruze ali 500 do 700 stotov sladkorne pese. Prav take izkušnje pa moramo prenašati na čimbolj širok krog pridelovalcev.

Že pri setvi moramo posebno pozornost posvetiti možnostim za doseg optimalnega sestava rastlin na hektaru, to je prizadevati si moramo, da bo setev čimbolj kvalitetna, ker se tako ustvarja temeljni pogoji za pravičen sestav rastlin, od tega pa so spet odvisni veliki donosi.

Neposredna naloga združnih organizacij je, da čimprej končajo remont razpoložljivih in nakup novih kmetijskih strojev, to je ustvariti morajo možnost, da lahko v primeru neugodnih vremenskih razmer izkoristijo vsak ugoden trenutek, da bi tudi tedaj pravočasno posejali vse določene površine. Iz enakih razlogov morajo zadrage zagotoviti tudi potrebne količine semen in gnojil.

A. G.

ZUNANJA TRGOVINA V LETU 1957

Izvoz in uvoz FLRJ v letu 1957 (v milijardah dinarjev)

Lansko leto lahko štejemo na področju zunanje trgovine za rekordno. V obeh smereh (izvoz in uvoz) smo uresničili skupni promet v vrednosti 317 milijard din. To je za tretjino več, kakor je znašal promet v l. 1956.

Uvoz je občutno presegal izvoz (za 29,5 milijarde). V primerjavi z l. 1956 se je uvoz povečal za 40 odstotkov. Več kakor tri četrtine lanskega uvoza odpade na razno industrijsko blago. Razmerje med industrijo in kmetijstvom se je lani pri uvozu občutno premaknilo v korist industrije.

	1956	1957
Skupni uvoz	100	100
industrijsko blago	68	77
kmetijski pridelki	32	23

Delež gozdarskih izdelkov je bil brezpomemben in se je omejil večinoma na nekatere vrste lesa, ki ga nimamo.

Najpogostejše povečanje je zaznamoval uvoz reprodukcijskega materiala, ki je bil v primerjavi z l. 1956 večji za 51 odstotkov. To se predvsem nanaša na surovine in polizdelke, zatem na razne končne izdelke za reprodukcijo in končno na pogonsko gorivo in mazivo. Uvoz opreme se je povečal za 16 milijard din. Največje povečanje (za 8 milijard) je zaznamoval uvoz raznih nespecificiranih strojev. Uvoz prevoznih sredstev, izdelanih ali v delih, je bil za 5 milijard din večji, a raznih kmetijskih strojev za 2 milijard itd. Zniževal se je samo uvoz raznih pogonskih strojev.

Uvoz raznega potrošnega blaga je bil za približno 6 odstotkov večji. Povečanje se nanaša na industrijsko blago, ker je bil uvoz hrane za nekaj nad 4 odstotke manjši.

Izvoz je lani kril približno 60 odstotkov uvoza. Ta odstotek pa je občutno višji in znaša 76 odstotkov, če upoštevamo, koliko je izvoz pokrival samo redni uvoz (brez pomoči, dolgoročno kreditiranje uvoza iz kmetijskih presežkov ZDA, brezplačen uvoz na raznih podlagah). Struktura uresničene izvoza kaže po velikih gospodarskih področjih naslednja gibanja (v milijardah):

	1956	1957	% povečanja
Skupni izvoz	97	118	22
industrijsko blago	65	84	28
kmetijski pridelki	26	28	10

Čeprav je povečanje izvoza kmetijskih pridelkov znatno, je vendarle znatno hitreje naraščal izvoz industrijskega blaga, kar je nedvomno zelo ugodno.

Splošni sklep je, da se je lani izvoz občutno povečal, da pa je uvoz naraščal mnogo hitreje kakor izvoz. Ta pojav je izzval predvsem povečani uvoz reprodukcijskega materiala in opreme. Pozitivno je, da je prispeval k lanskim uspehom na področju industrijske proizvodnje. Kot negativno pa lahko ocenimo dejstvo, da ni povečani uvoz reprodukcijskih materialov in opreme še bolj oplival na povečanje izvoza, ki je bil visok, je pa po vrsti let prvič naraščal bolj počasi, kakor je naraščal uvoz.